

Nowe usługi medialne w zmieniającym się porządku prawnym (od redaktora prowadzącego)

Prezentowany numer internetowego Kwartalnika Antymonopolowego i Regulacyjnego poświęcony jest w całości sprawom mediów elektronicznych. Najbardziej charakterystycznym wspólnym rysem opracowań zamieszczonych w tym numerze jest poszukiwanie odpowiednich kwalifikacji prawnych dla nowych usług, które nie dają się jednoznacznie umiejscowić na ukształtowanej prawem mapie działalności usługowej w cyfrowym środowisku medialnym. Autorzy tych opracowań próbują ustalić, jak nowe usługi, będące przejawem konwergencji tradycyjnych mediów, mieszczą się w klasycznych kategoriach pojęciowych wypracowanych w unijnym i krajowym prawie dotyczącym mediów i komunikacji elektronicznej. Taki charakter ma artykuł Jędrzeja Skrzypczaka dotyczący statusu prawnego mediów spersonalizowanych, które choć mają charakter medialny, to zawierają przekazy adresowane do konkretnego odbiorcy, w odróżnieniu od tradycyjnego modelu opartego na komunikowaniu dla dużych grup. Próba ustalenia charakteru prawnego nowej usługi, będącej wynikiem postępu technologicznego, jest artykuł Tomasza Zdzikota poświęcony statusowi prawnemu telewizji hybrydowej. Zmierza on do umiejscowienia tej nowej usługi na gruncie przepisów ustawy o radiofonii i telewizji. Usytuowanie audiowizualnych usług medialnych na żądanie w prawie radiofonii i telewizji analizuje Katarzyna Klafkowska-Waśniowska, oceniając na ile wprowadzone niedawno rozwiązania prawne odpowiadają charakterystyce „nowych mediów”. W tym samym nurcie utrzymany jest artykuł Stanisława Piątka poświęcony kwalifikacji prawnej usługi rozprowadzania programów jako usługi telekomunikacyjnej. Nowa kwalifikacja prawna jest następstwem zmian w orzecznictwie sądowym i zmierza do zapewnienia abonentom usług telewizyjnych takiego samego poziomu ochrony, jaki przysługuje użytkownikom usług telekomunikacyjnych. Określeniom terminologicznym i klasyfikacyjnym poświęcona jest, opracowana przez Andrzeja Nałęcza, glosa do bardzo ciekawego, prejudycjalnego wyroku Trybunału Sprawiedliwości UE, na temat statusu usługi polegającej na publikowaniu materiałów wideo na stronie internetowej gazety w świetle dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych.

Profil pozostałych artykułów i innych materiałów niewiele odbiega od tego głównego nurtu. Zmierzają one do sprecyzowania skutków zmian, jakie nastąpiły w wyniku dostosowania polskiego prawa radiofonii i telewizji do wymagań prawa unijnego. Prawo unijne wprawdzie odnosi się głównie do usług audiowizualnych, ale tradycyjna symetryczność krajowej regulacji radia i telewizji powoduje, że rozwiązania unijne przenoszone są częściowo również na usługi radiowe. Elżbieta Czarny-Drożdżekko analizuje rozwiązania zastosowane w zakresie autopromocji dostawców audiowizualnych usług medialnych, zmierzając do ustalenia stosunku przepisów o autopromocji do pozostałych przekazów handlowych. Z kolei opracowanie Katarzyny Chałubińskiej-Jentkiewicz poświęcone zostało zastosowaniu przepisów o ochronie prywatności przy świadczeniu audiowizualnych usług medialnych na żądanie, które ukazują preferencje i profil odbiorcy w znacznie

większym stopniu niż typowe usługi linearne. Dwie pozycje poświęcone zostały instytucji ważnych wydarzeń, których transmisje podlegają szczególnemu reżimowi prawnemu. Małgorzata Pęk analizuje prawa do transmisji z ważnych wydarzeń w świetle prawa Unii Europejskiej i formułuje istotne postulaty dotyczące modyfikacji stanu prawa unijnego w odniesieniu do tej instytucji. Natomiast Albert Woźniak, w części poświęconej przeglądowi prawa, przedstawia tryb opracowania i kontekst powstania polskiej listy ważnych wydarzeń. Specyficznie krajowy kontekst ma sprawa archiwów wytworzonych przez Telewizję Polską przed jej przekształceniem w spółkę prawa handlowego. Robert Kroplewski omawia sytuację prawną archiwów audiowizualnych telewizji publicznej, zmierzając do zaproponowania rozwiązań, które służyłyby powszechnemu dostępowi do tych zasobów. Kwestii interpretacyjnej dotyczącej ponoszenia opłat za częstotliwości poświęcony jest artykuł Artura Salberta i Anny Żochowskiej-Sychowicz dotyczący zasadności wnoszenia opłat za rezerwację częstotliwości dla operatora multipleksu w okresie przed przyznaniem koncesji na rozpowszechnianie programów.

W części poświęconej przeglądowi piśmiennictwa publikujemy obszerną recenzję książki Katarzyny Chałubińskiej-Jentkiewicz pt. *Audiowizualne usługi medialne. Reglamentacja w warunkach konwersji cyfrowej*, opracowaną przez Michała Możdżenia-Marcinkowskiego. W części poświęconej sprawozdaniom z ważnych wydarzeń znajduje się przygotowane przez Wojciecha Dziomdziorę omówienie raportu Fundacji Sztuka–Media–Film pt. *Strategia rozwoju rynku medialnego w Polsce na lata 2015-2020*. Natomiast sprawozdanie, przygotowane przez Lidię Żebrowską, na temat piątego spotkania w Dyrekcji Generalnej ds. technologii informacyjnych i komunikacyjnych dotyczy spraw samo- i współregulacji.

Warszawa, 12 listopada 2015 r.

Stanisław Piątek